1856. N°. 10[illegible]

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG · 16 DECEMBER.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 12 December 1856 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 14.90.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 238.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 238.00.

Leeuwarden, *De Commissaris des Konings in de provincie*
den 13 December 1856. *Friesland*, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 8 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat, van den 6 tot en met den 12 dezer:

1. 34 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Achtkarspelen 1, Baarderadeel 2, Barradeel 1, Dantumadeel 1, Doniawerstal 3, Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde 1, Hennaarderadeel 4, Idaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuw-Kruisland 1, Leeuwarderadeel 1, Rauwerderhem 1, Tietjerksteradeel 2, Utingeradeel 1, Wonseradeel 3, Workum 1 en Wijmbritseradeel 10, en 60 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Barradeel 1, Doniawerstal 7, Franeker 2, Franekeradeel 1, Haskerland 3, Hennaarderadeel 4, Idaarderadeel 1, Leeuwarderadeel 1, Menaldumadeel 2, Oostdongeradeel 1, Rauwerderhem 4, Sneek 1, Utingeradeel 2, Wonseradeel 8, Workum 1, Wijmbritseradeel 18 en IJlst 2, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 5221;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Jouke Ates van der Veer, te Buitenpost; Taeke Klazes van der Valk, te Wieuwerd; Johannes Cornelis van Beemen, te Jorwerd; de Weduwe Pier Johannes Gosliga, te Weidum; Jan Tjeerds Bosma, te Hijlaard; Nanne Johannes Swierstra, te Beers; Gerrit Jacobus Hofstra, te Baard; de Weduwe Broer Tjeerds Bakker, te Oosterlittens; Klaas Klases Post, te Minnertsga; Hessel Binnes Dantuma, te Murmerwoude; de Weduwe Sjoerd Wiebes de Boer, te Broek; Jan Everts IJpma en Ane Andringa, beide te Franeker; Entje Tjittes van der Ende, te Tzum; Rienk Reinders Sijbrandij, te Oosterend; IJpke Heins Gietema en de Weduwe Jacob Jacobs Postma, beide te Cubaard; Pieter Johannes IJntema, te Wommels; Meindert Pieters Westra en Frans Pijlgers Koopmans, beide te Wirdum; de Weduwe Evert A. van der Meer, te Marssum; Willem Minnes Boelens, te Anjum; Jelle O. Eisinga en Gauke F. Bergsma, beide te Irnsum; Hein Hoekstra en Jacob Jans Meijer, beide te Sneek; Pieter Melles Riemersma en Pieter Lefferts Annema, beide te Bergum; Abe Wijbrens Wartena, te Rijperkerk; Sjouke Sijmens Dijkstra en Johannes Aukes Vleer, beide te Oldeboorn; de Weduwe Jan Floris, te Akkrum; Sijbren Sijbrens de Vries, te Arum; de Weduwe Sjoerd Andries Bokma, te Hartwerd; Sjoerd Atzes Joustra, te Oppenhuizen; Wiebe Aukes Zijlstra, te Oosthem; de Weduwe Simke Pieters Wijtsma, te Tjalhuizum; Wijbe Sjoerds Koopmans, te Scharnegoutum; Wijtze Theunis Bootsma, te Loënga; Sjoerd Jacobs Palsma en Auke Sibles Zeilstra, beide te Goënga.
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Floris Sakes Antonides en Sake Floris Antonides, beide te Veenwouden; Sijbren Jans Algersma, te Ægum; Siebren S. Schuurmans, te Dedgum; Ulbé Siebrens Andela, te Burgwerd; Pieter Jans Rijpkema, Haije Haijes de Jong en de Weduwe Gerrit Sietzes Sietsma, allen te Tjerkgaast; Watze Sjoerds Postma, te Loënga; Gerben en Jelle Durks Terpstra en Eibert Wijpkes van Popta, te Goënga; Jan Sijtzes Holtrop, te Haskerhorne; Alle Frankes Hosper, te Joure; Jan Wijtzes de Boer, te Menaldum, en Kornelis Reids de Jong, te Warga.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Leeuwarden, VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
den 15 December 1856. A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Leeuwarden*,

gelet op art. 49 der Wet op de Nationale Militie, van den 8 Januarij 1817, en op art. 5 van die van den 27 April 1820, —

brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat de *Inschrijving voor de Militie*, wegens deze Gemeente, voor het jaar 1857, zal plaats hebben in het Militie-Bureau, op de binnenplaats van het Gemeente-Huis, op *Maandag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Vrijdag*, *den 5 tot en met den 9 Januarij e. k.*, telken voormiddag van *tien* tot *een* ure, in de volgende orde:

Maandag, voor degenen die wonen in de wijken A, B en C.
Dingsdag, „ „ „ „ „ „ „ D en E.
Woensdag, „ „ „ „ „ „ „ F en G.
Donderdag, „ „ „ „ „ „ „ H, I en K.
Vrijdag, „ „ „ „ „ „ „ L, M, N, O en P,

waartoe zich moeten aangeven alle Ingezetenen, die in het jaar 1838 geboren zijn, mitsgaders degenen, die hun verblijf binnen het Rijk zijn komen vestigen en als Ingezetenen beschouwd moeten worden, voor zoo verre zij in de jaren der Militie vallen en hun 23ste jaar op den 1 Januarij 1857, alzoo niet hebben volbragt.

Met betrekking tot de verpligtingen en noodige aanwijzingen, de inschrijving voor de Militie betreffende, wordt een ieder verwezen tot de bekendmaking van wege den Heer *Commissaris des Konings in deze Provincie*, geplaatst in de Leeuwarder Courant van den 12 dezer, — doch bijzonder worden de belanghebbenden aangemaand, om zich, omtrent hun' juisten ouderdom, te verzekeren door een geboorte-extract, voor een ieder, bij den Burgerlijken Stand kosteloos verkrijgbaar, kunnende zoodanig extract alleen als een wettig bewijs worden aangemerkt.

En zal deze, op de gebruikelijke wijze, worden afgekondigd.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 13 December 1856. J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

MINISTERIE VAN FINANCIEN.
DOMEINEN.
VERKOOPING VAN HAKHOUT.

DE ONTVANGER DER REGISTRATIE EN DOMEINEN te *Heerenveen*, zal, op Zaturdag den 27 December 1856, des voormiddags om 11 uur, ten huize van den Kastelein *J. P. Fonk*, in het Logement *de Zon*, aldaar, ten overstaan van den Notaris A. BINNERTS, in het openbaar verkoopen:

Dertien perceelen zoo ELZEN- als WILGEN HAKHOUT, staande aan den Straatweg van *Leeuwarden* naar de *Overijsselsche grenzen*, ten Westen van af *Akkrum* tot aan Gabel no. 9.

De Conditien van verkoop en aanwijzing der perceelen liggen tijdig ter lezing aan de op genoemden Straatweg staande Tolhuizen, zoo mede in de voornaamste Herbergen.

De Ontvanger voornoemd,
VAN [illegible].

NAPELS, 9 December.

De Koning presideerde heden den ministerraad en verleende openbare audientie.

De verhooren van den moordenaar des Konings hebben tot dusverre weinig aan het licht gebragt. Op al de vragen die tot hem gerigt worden, antwoordt hij met de grootste koelbloedigheid: „Ik heb niets anders dan aan het mij gegeven bevel voldaan."

WEENEN, 9 December.

De Keizer heeft aan de Protestanten in Hongarije, overeenkomstig hun verlangen magtiging verleend tot het beleggen eener synode, die in Mei 1857 zal bijeenkomen. De Keizer heeft verder bevolen, dat voortaan bij de benoemingen tot openbare ambten, de rol die de kandidaten in de omwenteling mogten kunnen gespeeld hebben, niet in aanmerking moet komen.

— De uitnoodiging van Frankrijk voor het hervatten der conferentie te Parijs is alhier ontvangen. Een bepaalde dag wordt daarvoor niet voorgesteld; alleen wordt de wensch uitgedrukt, dat de bijeenkomst nog in den loop van deze maand zal plaats hebben. Van de zijde onzer Regering zal geen bezwaar daartegen worden geopperd.

PARIJS, 11 December.

Men kent thans den tekst der nota, door den russischen gezant, baron van Brunnow, bij het memorandum van het russische Kabinet aan graaf Walewski gezonden; dit stuk is gedateerd van 15 (27) October en daarin wordt geantwoord op de uitnoodiging der fransche Reging tot heropening van het congres.

Men heeft hier dit russische memorandum met zeer veel belangstelling ontvangen, vooral om de gematigdheid die Rusland weder in dit stuk ten toon spreidt, en die bijzonderlijk tegenover de taal der engelsche pers afsteekt. Teeerder wenscht echter Rusland de beëindiging der bezwaren, die de volledige uitvoering van het vredes-verdrag van Parijs nog in den weg staan, omdat het de ontruiming van de Zwarte Zee door Engeland begeert, vooral met het oog op de gebeurtenissen, die in Azië zich ontrollen, en die hier veel belangstelling wekken. De oorlogspartij in Rusland steekt trouwens weêr het hoofd op; het zou een ongelukkig schouwspel wezen, als de Mogendheid, die niettegenstaande de kracht van zijn tegenstand, alleen de eer van de nederlagen gehad heeft, slaags geraakte met de magt, die, niettegenstaande den moed zijner soldaten, de eer der overwinning niet heeft ingeoogst.

In de duitsche dagbladen wordt gewaagd van onderhandelingen, welke thans worden gevoerd tusschen de fransche-, engelsche- en oostenrijksche Regeringen, omtrent de vraagstukken, welke door de conferentie zullen moeten worden beslist. Daaronder zou ook behooren de ontruiming der Vorstendommen en der Zwarte Zee door de oostenrijksche krijgsmagt en de engelsche marine, en verder de ontruiming van Griekenland.

BRUSSEL, 11 December.

Betreffende do nieuwe conferentien te Parijs te houden, zegt het blad de *Nord*, dat een eigenhandig schrijven van Keizer Napoleon aan den Keizer van Oostenrijk dien Souverein geheel tot zijn gevoelen heeft overgehaald. Ook vindt men in de *Nord* de bewering, dat het geschil met Napels spoedig zal worden bijgelegd, wijl Koning Ferdinand weder den weg der gematigdheid had betreden. De omstandigheid dat niemand veel van die toegevendheid gelooft, zegt de *Nord* toe te schrijven aan de „onverwinnelijk afkeer" van den Koning van Napels „om zijne weldaden door de dagbladpers bekend te maken."

AMSTERDAM, 12 December.

Dingsdag jl. heeft het Prov. Geregtshof van Noord-Holland, bij een uitvoerig arrest, uitspraak gedaan in de zaak van A. A. Pfeiffer en hem schuldig verklaard aan moedwillige doodslag, gepleegd op zijne huisvrouw. Naar aanleiding echter van onderscheiden omstandigheden, bij het plegen van den moord voorgevallen, heeft het Hof uitgemaakt, dat hier aan geen voorbedachten rade te denken valt, maar dat het genoegzaam is gebleken, dat de beklaagde, in hevige drift ontstoken, door de woorden der verslagene, even vóór haren dood uitgesproken, tot het plegen van het misdrijf is gebragt geworden. Het Hof heeft hem alzoo op dit punt vrijgesproken, en voor het overige gecondemneerd tot 20 jaren tuchthuisstraf en in de kosten van het geding.

— In den nacht van den 28 op den 29 November is te Dresden overleden de graaf de Perponcher Sedlinitski, voorheen generaal der infanterie, in dienst van den Koning der Nederlanden, naderhand Zr. Ms. gezant aan het pruissische Hof en ridder der Zwarte-Adelaars-orde. 's Mans lijk is naar Berlijn gebragt, en aldaar, op last des Konings, met alle militaire eerbewijzen, aan dat van een pruissischen generaal der infanterie verschuldigd, ter aarde besteld. — De overledene was de veldheer die, even als de nog levende hertog Bernhard van Saksen Weimar, op zijne verantwoordelijkheid, de nederlandsche troepen te Quatre-Bras liet standhouden en een ongelijken strijd wagen, en die daardoor den slag van Waterloo voorbereidde. Zijn aandenken zal bij allen, die de vrijheid van Europa op prijs stellen, in eere blijven.

HARLINGEN, 13 December.

Heden werd op de werf *Welgelegen* van de heeren D. & L. Alta, de kiel gelegd voor een schip van 350 gemeten lasten, genaamd *Friesland*, gevoerd zullende worden door kapitein M. C. E. Mispelbloem Beijer, van Leeuwarden, en bestemd voor de groote vaart, waarvan boekhouders zijn de heeren Zeilmaker & Co. alhier.

LEEUWARDEN, 15 December.

(Het Bijvoegsel, behoorende bij deze Courant, behelst een kort verslag van de zittingen der Tweede Kamer en van den Gemeente-raad van Leeuwarden.)

Tot verkiezing van een Lid van de Kamer van Koophandel en Fabrijken te Leeuwarden, in de plaats van den heer A. Gratama, die voor zijne benoeming als zoodanig heeft bedankt, zijn Zaturdag jl. 74 geldige stembriefjes ingeleverd; van dat getal stemmen zijn uitgebragt op den heer R. Bloembergen 46, den heer J. P. Romein 20, enz., zoodat eerstgenoemde is verkozen.

— Bij besluit van den heer burgemeester, als hoofd der plaatselijke policie van deze Gemeente, dd. 12 December ll., is tot policie-dienaar der eerste klasse benoemd Christiaan Paulus van Essen, gepasporteerd sergeant, wonende te Tiel.

Bij besluit van burgemeester en wethouders dd. 13 dezer zijn tot vader en moeder in het Stads Ziekenhuis alhier benoemd Johannes Voorts, onderwachtmeester bij de nachtwacht, onlangs tot policie-dienaar der 2de klasse aangesteld en echtgenoote, Trijntje Blinksma, en tot waagwerker benoemd Jouwert de Graaf, policie-bediende der 2de klasse.

Bij besluit van den burgemeester van dienzelfden dag zijn tot policie-dienaren der 2de klasse benoemd: Antonij Rudolph van der Heijden, sergeant bij de vesting artillerie, te Gorinchem, en Jan Sartorius, wijkmeester te Leeuwarden.

— Gisteren is de huisvrouw van Arjen van der Hei, timmerknecht op Klein Tulpenburg alhier, van 3 welgeschapen zonen bevallen, waarvan echter reeds twee zijn overleden. De verlossing is gedaan door de vroedvrouw J. van Kammen, geassisteerd door den vroedmeester, den heer G. Kramer.

Ofschoon het huisgezin, behoorende tot den fatsoenlijken arbeidersstand, wel niet in oogenblikkelijke behoefte verkeert, is deze voor hetzelve zoo buitengewone omstandigheid, toch van dien aard, dat eene te betoonen moederlijke weldadigheid, daar niet onpas zou zijn.

— Vrijdag jl. is bij de Wirdumerpoorts-brug door eenen schipper in het water gevonden het lijkje van een pasgeboren kind van het vrouwelijk geslacht, dat reeds eenigzins in staat van ontbinding verkeerde en den volgenden dag is geregtelijk geschouwd door de [illegible] Geesink en chir. G. W. Metz.

— Vrijdag jl. is op de Veemarkt alhier een persoon, te Bolsward woonachtig, gearresteerd, die in het bezit was van drie schapen, waarvan hij op den weg naar deze stad twee had verkocht, om op de markt af te leveren. De geringe verkoopprijs wekte bij den politie-agent J. G. Hunting vermoeden van diefstal op, dat later werd bewaarheid, toen de verkooper naar het politie-bureau werd gebragt en aldaar alras bekende, de schapen den vorigen nacht uit eene weide tusschen Tsum en Franeker te hebben ontvreemd. Later kwam de bestolene zelf aan, die zijn eigendom herkende en zelf met de schapen vervolgens huiswaarts keerde.

— De jaarlijksche winter-collecte ten behoeve der Nederduitsche Hervormde Diaconie-Administratie, waarvan wij in ons vorig nommer de voorloopige opbrengst hebben medegedeeld, vernemen wij thans, dat heeft bedragen de som van ƒ 3580.90. In het vorige jaar heeft dezelve opgebragt ƒ 3423.94.

— Bij de dezer dagen gedane aanbesteding van den aanleg eens kunstwegs van Rauwerd, aansluitende aan den grooten weg van Leeuwarden naar de Overijsselsche grenzen, is aannemer geworden R. B. Scheltinga, te Wolvega, voor ƒ 8500, zijnde ruim ƒ 350 beneden de raming.

— Door Z. M. is o. a. benoemd tot ridder der Orde van de Militaire Willems-orde der 4de klasse, P. Ernst, sergeant bij de infanterie in Oost-Indië, tot belooning voor zijne onderscheiding bij de in de maand Junij 1856 plaats gehad hebbende expéditie naar de baai van Tomorie (Oostkust van Celebes).

Door Z. M. is aan den heer mr. G. C. J. van Reenen, afgetreden minister van binnenlandsche zaken, verleend een pensioen ten laste van den Staat, ten bedrage van ƒ 3200 's jaars.

— Tusschen Zwijndrecht en Rijsoord heeft woensdag jl. een felle brand op eene hofstede gewoed, waarbij, behalve de groote voorraad hooi en granen, 52 runderen eene prooi der vlammen zijn geworden. Men vermoedt kwaadwilligheid.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen uitgebragt door de kerkeraden der hervormde gemeenten van Hemelum, Mirns en Bakhuizen, onder de classis van Sneek, op M. van Heijningen Nanninga, candidaat; en van Doesborgh, onder de classis van Zutphen, op W. C. E. Koch, predikant te Heinenoord.

— Dr. J. H. Gunning Jr. te Blaauwkapel heeft de beroeping naar Hilversum aangenomen, en voor die naar Zevenhuizen bedankt.

— Te Zalt-Bommel is een twaalftal van predikanten geformeerd, waarop uit deze provincie zijn geplaatst: dd. H. Brouwer, te Oudkerk en Roordkerk, en J. Alink Prins, te Kortezwaag.

231ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

1ste trekk. No. 10140, een prijs van ƒ 2000, no. 2564, een prijs van ƒ 1000, no. 18635, een prijs van ƒ 20,000. — 2de trekk. Nos. 19230 en 7354, ieder een prijs van ƒ 1500. — 3de trekk. No. 5367, een prijs van ƒ 5000, nos. 3887 en 11384, ieder een prijs van ƒ 1000. — 4de trekk. nos. 16101 en 4458, ieder een prijs van ƒ 1000.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, 15 December.

In de zitting der Tweede Kamer van heden is hoofdstuk XII (*onvoorziene uitgaven*) bij overstemming aangenomen met 35 tegen 32 stemmen. De minister van finantien werd door het op de tribune aanwezig publiek levendig toegejuicht.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 15 December.

NEDERLAND W. Schuld	2½	pCt.	63		RUSLAND Obl. H. & Co	1798/1816	5	pCt.	103⅜
Dito Dito	3	„			Dito „ Dito	1828/1829	5	„	102¼
Dito Dito	4	„	94⅛		Dito „ Dito		4½	„	
Dito Amort. Sijnd.	3½	„			Dito „ Dito		4	„	83⅜
Dito Hand.-Maats.	4½	„			Dito „ S. & Co.		4	„	83
SPANJE Obligatien	1¼	„	23½		OOSTENRIJK Metalliek		5	„	73 9/16
Dito Dito	3	„			Dito Nationale		5	„	74 11/16
Dito Binnenl. 6/m.	3	„	37 3/16		Dito bet. Amst.		5	„	83¼
PORTUGAL Obligatien	3	„	44¼		Dito		2½	„	38 5/16

Nieuwe 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 93⅞, 6de serie 95⅛.

WEENEN, 15 December. Metaliek 5 pCt. 82¼, dito Nationale 5 pCt. 84⅛ — Wissel op Londen 10.16. — Zilver 6¾.

LONDEN, 15 December. Consols 94.

PARIJS, 15 December. Rente 3 pCt. 67.30.

LONDEN, 15 December. Engelsche Tarwe 2/ lager, Haver onveranderd. — Boter (friesche) 117/, (groninger) 93/.

AMSTERDAM, 15 December. Granen flaauw. — Koolzaad op 9 vat op December 86½ p. v., op September a. s. 76½ p. v. — Raapolie, vliegend ƒ 51, op Mei ƒ 48¼.

ROTTERDAM, 15 December. Tarwe ƒ 37, Rogge ƒ 12, Garst ƒ 15, Haver ƒ 6, Boekweit ƒ 25, Erwten ƒ 30 en Boonen ƒ 20 lager.

LEEUWARDEN, 12 December. Boter ƒ 49. Aanv. 811 ¼, 239 ⅛, 80 1/16 vat.

GRONINGEN, 12 December. Tarwe ƒ 9, Rogge ƒ 10½, Boekweit ƒ 6, Garst ƒ 6 à ƒ 7½ lager, met weinig handel, Haver in een doen, Boonen traag, Gort lager. — Zaden met weinig handel. — Raapolie ƒ 48¼ contant.

ARMBESTUURDERS DER NEDERLANDSCH ISRAËLITISCHE GEMEENTE te *Leeuwarden* maken bekend, dat de gewone **WINTER-COLLECTE** ten behoeve van de armen hunner Administratie zal plaats hebben op **Woensdag den 17 December 1856.**

Reeds meermalen overtuigd van de bekende liefdadigheid en welwillendheid van de ingezetenen dezer stad jegens hunne behoeftige natuurgenooten, doen Armbestuurders gemelde Collecte ook thans weder met den meesten aandrang aanbevelen, en vertrouwen zij door ruime giften in staat te worden gesteld om in de veelvuldige aanvragen tot onderstand en bedeeling te kunnen voorzien.

Armbestuurders voornoemd,
J. B. DRIELSMA, *Vice-President.*

De Vereeniging van den *H. Vincentius van Paulo* alhier verzoekt langs dezen weg, **de geschenken**, die men voor de **verloting** van **Dames Handwerken**, ten voordeele van hare *armen* heeft bestemd, te bezorgen vóór den 28 dezer, ten huize van den Ondergeteekende op den *Eewal.*

Leeuwarden, 15 December 1856. G. W. METZ, *President.*

WINTERAVOND-VERGADERING VAN HET FRIESCH GENOOTSCHAP VOOR GESCHIED-, OUDHEID- EN TAALKUNDE, op **Donderdag** den 18 December e. k., 's avonds te 7 uur, ten huize van W. VAN DER WIELEN.

EXTRACT.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den negenden December 1856, is, ten verzoeke van Jeltje Gerbens IJtsma, Huisvrouw van Joost Bonnes Meersma, Arbeidster te Kollum, aan wie het regt is verleend om kosteloos te procederen, bij vonnis van opgemelde Regtbank van den dertienden Mei 1856, de persoon van JOOST BONNES MEERSMA, Arbeider te Kollum, thans verpleegd wordende in het Krankzinnigen Gesticht te Franeker, gesteld onder **Curatele.**

Voor Extract conform,
R. ATTEMA, *Procureur.*

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis gewezen door de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden op den achtsten December achttien honderd zes en vijftig (op de expéditie behoorlijk geregistreerd), is de persoon van GERK JANS VAN DER WAL, Verwer en Glazenmaker wonende te Leeuwarden, verklaard in staat van faillissement, welk faillissement is aangevangen op den zesden December bevorens, zijnde tot Regter-Commissaris in genoemd faillissement benoemd de Heer Mr. GUILLAUME ELIE [illegible], Lid dezer Regtbank, en tot Curator Mr. SIJBRAND VAN HAERSMA BUMA, Advocaat bij het Provinciaal Geregtshof van Friesland, wonende [illegible]

Voor Extract conform,
Mr. S. VAN HAERSMA BUMA, *Curator.*

NEDERLANDSCHE VEREENIGING

TOT AFSCHAFFING VAN STERKEN DRANK,

AFDEELING BOLSWARD.

VERGADERING van Leden en Gasten op **Donderdag** den 18 December 1856, 's avonds 7½ uur.

Spreker: De Heer P. PEEREBOOM.

NEDERLANDSCHE VEREENIGING

TOT AFSCHAFFING VAN STERKEN DRANK,

AFDEELING MAKKUM.

VERGADERING van Leden met Gasten, op **Vrijdag** 19 December 1856, 's avonds 7 uur, op de Societeits-Zaal.

Spreker: Ds. H. C. N. VAN AMEROM, *Predikant te Bolsward.*

SPOORWEGEN.

De *Provinviale Friesche Courant* neemt, in haar nommer van gisteren, een berigt over uit het *Algemeen Handelsblad*, geschreven uit Zwolle van 11 dezer, persoonlijk mij rakende, doch dat zeer onvolledig is en bovendien volstrekte onwaarheden bevat en derhalve teregtwijzing behoeft, niet zoo zeer ten opzigte van mij, maar voor het publiek, dat men sedert Julij dezes jaars door de grofste onwaarheden ten opzigte der spoorweg-kwestie heeft *misleid.*

1°. Het bedoelde berigt, op zich zelf, heeft alleen de strekking, om personen en zaken te verwarren, en daardoor de *aandacht van het publiek van den slechten staat, waarin zich de concessie Dull c. s. bevindt, af te leiden*, hetgeen genoegzaam blijkt door het ten *derden* male gevraagde uitstel (eens geweigerd) voor de storting van het waarborg-kapitaal, en die op mij over te brengen, omdat men alle publiciteit der zaak vreest.

2°. Die slechte staat van zaken is eenig en alleen veroorzaakt door de oogmerken van zeker Advocaat c. s., door wiens eigendunkelijke handelingen het op den 8 en 9 Julij te Brussel op eerlijke grondslagen vastgestelde contract ten genoegen van den Heer Dull, tot overdragt der concessie voor eene som van ten minste ƒ 150,000 en ten hoogste ƒ 250,000, ongeacht andere voordeelen, is *verbroken.*

3°. Op den 15 Julij dezes jaars zijn ten gevolge van een schrijven van bedoelden Advocaat uit Amsterdam dd. 12 Julij ll., alle relatien, welke toen nog bestonden met werkelijk *soliede* personen, door dezen laatsten met Dull c.s. afgebroken, omdat onmogelijk, volgens evenbedoeld schrijven uit Amsterdam, eene werkelijk *soliede* overeenkomst denkbaar was. — Om deze en andere redenen heb ik mij sedert onzijdig gehouden.

4°. De combinatie Dull c. s. heeft zich, met bovenbedoelden Advocaat als raadsman, toen tot alle mogelijke finantieele instellingen gewend, met dat gevolg, dat de Heer Dull al dadelijk op 1 Augustus jl. genoodzaakt was, verzoek tot uitstel te doen tot September met de storting van het waarborg-kapitaal en met September andermaal dit zelfde te vragen tot November, hetwelk echter door den Minister van Binnenlandsche Zaken geweigerd werd, ten gevolge waarvan, met ontzettend veel moeite, het voorloopig, eigenlijk betrekkelijk niets beteekenend, waarborg-kapitaal van 2½ tonnen gouds is gestort geworden; terwijl men nu, op primo dezer evenver gevorderd zijnde als op Augustus, ten derden male de toevlugt heeft moeten nemen tot verzoek om uitstel, dat met behulp van een' geheimen (welligt hooggeplaatsten) deelgenoot voor drie maanden is verkregen. Dit alles had echter voorgekomen kunnen worden, *door woord te houden*, want, van 29 Junij tot en met 4 Julij ll. waren de chefs der zeer geaccrediteerde handelshuizen (zie no. 52 van de *Pr. Fr. Courant*) te 's Gravenhage met *een millioen Gulden in effecten* voor het waarborg-kapitaal aanwezig, en deze relatien waren eenig en alleen door mij verschaft, waardoor ook de concessie is verkregen.

5°. Dat de hoofden (wij zijn in dezen *allen gelijk*) het min wenschelijk geacht hebben met mij langer in relatie te blijven, kan, uit geen ander brein dan van een *Fat* voortgekomen zijn en is derhalve alle wederlegging onwaardig, te meer daar wraak, door logens op personen geslingerd, wel hem of hen, die zulks doen, maar geenszins die personen, allermintst mij kunnen treffen. Verder blijven alle persoonlijke aanvallen mijner deelgenooten zonder eenig antwoord; die echter, de zaak betreffende, wacht ik gaarne af en deze zullen niet onbeantwoord blijven. L.

*** Getrouwd:

Beetsterzwaag, den 5 December 1856.
Mr. PH. VAN BLOM, van *Heerenveen*, en S. G. DE JONGH, van *Gorredijk.*

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON D. F. DE HAAN, geliefde Echtgenoote van
H. KUIPERS DE VRIES.
Leeuwarden, 29 November 1856.

GRIJPSKERK, den 8 December 1856. Bevallen van een' ZOON, TIETJE ZIJLSTRA — KUIPERS.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON GEERTJE WOUTERS, geliefde Echtgenoote van
JOHs. VAN DER VEEN.
Leeuwarden, 8 December 1856.

*** Heden beviel van eene DOCHTER D. G. ROST, geliefde Echtgenoote van
T. S. v. D. WINT.
Franeker, 9 December 1856.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON IJ. M. VAN KALSBEEK, Echtgenoot van
HENd. J. LANGHOUT.
Oldeboorn, den 14 December 1856.
Deze strekkende tot algemeene kennisgeving aan Familie en Vrienden.

*** Heden overleed tot mijne diepe droefheid mijne beminde Echtgenoote TRIJNTJE DE HAAN, in den jeugdigen ouderdom van 23 jaren, na eene echtvereeniging van slechts tien maanden.
Dronrijp, 7 December 1856. B. VAN WIJNGAARDEN IJZn.

*** Heden overleed alhier na eenige sukkeling, onze geliefde Moeder ELISABETH TJITTES HOEKSTRA, Weduwe A. B. SPOELSTRA, in den ouderdom van 47 jaren.
Gorredijk, den 8 December 1856.
T. A. SPOELSTRA, *uit aller naam.*

*** Heden nacht werden wij in den diepsten rouw gedompeld door het afsterven van mijne geliefde Echtgenoot AARTJE BOKMA, in den ouderdom van ruim 53 jaren, mij uit een 26-jarigen echt drie Kinderen nalatende. Eene sukkeling van omstreeks zes maanden maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven.
Sneek, den 10 December 1856. J. H. SMIDTS.

*** Na een geduldig sukkelen van ½ jaar overleed heden zacht en kalm mijne hartelijk geliefde Gade RINSKE DE BOER, in den ouderdom van circa 36 jaren, waarvan ik 12 jaren allergelukkigst met haar mogt vereenigd zijn, diep bedroefd voor mij, hare bejaarde Moeder, Broeders en Zusters. Haar vertrouwen in Christus geeft ons troost in dezen zwaren slag.
Sneek, den 10 December 1856. D. HAGA.
Strekke tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed in den ouderdom van ruim vier en zeventig jaren, onze hartelijk geliefde Vader en Behuwdvader, de Heer FOKKO EVERTS NIEWOLD, in leven Graanhandelaar ter dezer stede.
Groningen, den 11 December 1856.
E. NIEWOLD, *uit aller naam.*
Eenige kennisgeving.

*** Na een langdurig en smartelijk lijden overleed heden nog onverwacht onze hartelijk geliefde jongste Dochter DELIA, in den ouderdom van ruim twee en dertig jaren.
Leeuwarden, den 11 December 1856.
J. VAN LEEUWEN.
D. VAN LEEUWEN. — BONGA.
Eenige kennisgeving.

*** In den vroegen morgen van den 10 dezer is te Deventer zacht ontslapen mijn veelgeliefde eenige Zoon POPPE, in den ouderdom van 35 jaren en bijna 2 maanden,
Harich, den 13 December 1856. IDSKE POPPES.

*** Na eene ziekte van drie weken overleed heden morgen onze zeer geliefde Dochter MAGDALENA, bijna 9 jaren oud.
Wirdum, 13 December 1856.
S. WITTEVEEN.
M. C. WITTEVEEN, geb. [illegible]
Eenige kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 9 tot en met den 15 December 1856 aangegeven: 11 Geboren. 6 Overleden. Gehuwd 3 paren.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEEUWARDEN gedenken op *Zaturdag den 20 December e. k.*, des voormiddags te *elf* ure, in het Gemeentehuis, publiek **AAN TE BESTEDEN:**

1°. De **leverantiën**, gedurende het jaar 1857, van:
- *a.* GREENEN-, VUREN- en EIKENHOUT.
- *b.* ZAND.
- *c.* KLINKERTSTEEN (p. m. 200,000) voor de bestratingen.
- *d.* IJZERWAREN.
- *e.* STAAF- en PLAATIJZER.
- *f.* GLAS- en VERFWAREN.

2°. De ARBEIDSLOONEN voor het onderhouden en vernieuwen der bestratingen, in de jaren 1857—58 en 59.

3°. Het SCHOONMAKEN en WITTEN van de Plafonds en gepleisterde Muren in sommige Gebouwen van de Gemeente, in het jaar 1857.

De Voorwaarden der voornoemde aanbestedingen te vernemen bij den Architect der Gemeente, van 's morgens 9 tot 's avonds 6 ure; en de inlevering der Billetten van inschrijving te doen, aan de Secretarie, *vóór of uiterlijk op* 19 *December e. k.*, des avonds ten 8 ure.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 13 December 1856. J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IDAARDERADEEL convoceren bij deze, ten verzoeke der respective Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande dorpen, om te compareren op Donderdag den 18 December 1856, ten huize van Lucas Nauta, Kastelein op de Drie Romers onder Roordahuizum, als die van:

Friens, des voormiddags 11 uur, ten einde: 1°. op te nemen en bij welbevinding te arresteren de Rekening der Hervormde Kerkvoogdij van Friens over 1855.

2°. Vast te stellen de begrooting dier administratie voor de dienst van 1857, en *Idaard en Ægum*, des namiddags ten 1 uur, ten einde: 1°. op te nemen en vast te stellen de begrooting der Hervormde Kerkvoogdij van Idaard en Ægum voor de dienst van 1857.

2°. Te benoemen eenen KERKVOOGD in plaats van dengenen die op den 1 Januarij 1857 zal moeten aftreden.

Grouw, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 1 December 1856. C. BERGSMA.
De Secretaris, W. SIJPKENS KIJLSTRA.

DE BURGEMEESTER VAN TIETJERKSTERADEEL roept bij deze op Sollicitanten naar de betrekking van VELDWACHTER in die Gemeente, aan welke eene jaarwedde is verbonden, te betalen uit de Gemeentekas, van f 250, waarvoor evenwel mede de surveillance op de plaatselijke belastingen moet worden waargenomen. De aanmelding moet in persoon plaats hebben met overlegging van getuigschriften van goed gedrag enz. en van een eigenhandig geschreven request, vóór of uiterlijk op den 20 dezer.

Bergum, *De Burgemeester voormeld*,
den 9 December 1856. H. B. v. SMINIA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN TIETJERKSTERADEEL noodigen bij deze uit ONDERWIJZERS van den derden rang, om te staan naar de vacante betrekking van ONDERMEESTER *in de School op de Bergumerheide*, aan welke is verbonden eene jaarwedde van f 150. De Sollicitanten zullen zich met vrachtvrije brieven en overlegging der vereischte stukken moeten aanmelden vóór den 22 dezer maand.

Bergum, *Burgemeester en Wethouders voormeld*,
den 9 December 1856. H. B. v. SMINIA.
De Secretaris, Mr. A. FERF.

HET GEMEENTE-BESTUUR VAN WONSERADEEL gedenkt bij geslotene briefjes te verpachten, voor den tijd van 3 jaren, loopende van 12 Mei 1857 tot 12 Mei 1860: De **opkomsten** benevens de **bediening** der WAAG te Makkum.

De Voorwaarden liggen ter visie ten Gemeentehuize van Wonseradeel, en in het Logement *het Schippershuis*, te Makkum; zullende de briefjes, vóór den 24 December 1856, ter Secretarie der Gemeente, te Bolsward moeten worden ingeleverd. *Het Gemeente-Bestuur voornoemd*,

Bolsward, T. MULIER.
den 10 December 1856. *De Secretaris*,
J. BINKES.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DONIAWERSTAL convoceren bij deze, ten verzoeke van Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van onderstaande dorpen, om te compareren, als die van:

Oosterhaule c. a., op Dingsdag den 23 December 1856, 's voormiddags ten 11 ure, in de Kerk te Oosterhaule.

Doniaga, op Woensdag den 24 Dec. 1856, 's voorm. 11 ure, } in de Kerk te
Sintnicolaasga, op dienzelfden dag, 's middags 12 ure, } Sintnicolaasga.

Ten einde: 1°. de Kerkvoogdij-Rekening over 1855 op te nemen en na welbevinding te arresteren; 2°. Den Staat van Begrooting in Ontvang en Uitgaaf voor de dienst van 1857 vast te stellen, en 3°. die van Sintnicolaasga, om te delibereren en te besluiten over een voorstel van Kerkvoogden tot het verstrekken eener tijdelijke toelage op het tractement van den Predikant te Tjerkgaast, uit de Kerkebeurs. *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,

Langweer, VAN DE WOESTIJNE VOERMAN.
den 12 December 1856. *De Secretaris*,
W. HOOGLAND.

HET POLDER-BESTUUR *van den Grooten Sint Johannesgaster Veenpolder in Schoterland en Haskerland*,

Gezien een aan hetzelve ingediend rekest van een groot aantal eigenaren van water en land, gelegen in de zoogenaamde Grie van Sint Johannesga en Rotsterhaule,

Roept door deze op alle de eigenaren van de landen en wateren, gelegen in genoemde Grie, tusschen den Ouden Hoogendijk ten Zuiden, en den Rijdweg van Oudeschoot naar Vierhuis ten Oosten, Noorden en Westen, om te compareren in het Gemeentehuis van Schoterland te Heerenveen, op Donderdag den 18 December e. k., des voormiddags ten elf ure, ten einde alsdan te delibereren en te besluiten omtrent een voorstel tot afzonderlijke bepoldering en droogmaking van genoemde Grie. *Het Polder-Bestuur voornoemd*,

Heerenveen, A. MEINESZ, *Voorzitter*.
den 9 December 1856. R. BINKES, *Secretaris*.

AANBESTEDING.

KERKVOOGDEN *van Oostrum* presenteren bij inschrijving aan te besteden: Eene **vertimmering** aan de PASTORIE, benevens het **bouwen** van een WAGENHUIS.

Bestek en Voorwaarden van besteding liggen ter inzage ten huize van J. DE BRAAK, te Oostrum. — Gegadigden worden verzocht hunne Biljetten in te zenden vóór of op den 27 December 1856, ten huize van den Ondergeteekende; de aanwijzing in loco zal plaats hebben op den 27 December e. k.

De administrerende Kerkvoogd,
S. K. GAASTERLAND.

DE KERKVOOGDEN *der Hervormde Gemeente van Wons* zullen op Dingsdag den 23 December 1856, namiddags 2 uur, in de Herberg te Wons, verhuren voor den tijd van 5 jaren:

8 perceelen WEILAND, gelegen te Wons, zamen ter grootte van 19 bunder 68 roede; waarvan de Conditien inmiddels in gemelde Herberg bij H. W. TILSTRA, ter lezing liggen.

R. C. ARMMEESTERS zijn voornemens het benoodigde ROGGENBROOD voor de Armen hunner administratie in den loop van het jaar 1857, publiek aan te besteden; diegenen die het wenschen te leveren, worden verzocht zich met gesloten briefjes vóór den 20 dezer te vervoegen in het R. C. [illegible] in de Speelmanstraat, alwaar inmiddels de Condities ter inzage liggen.

Leeuwarden, *Namens het R. C. Armbestuur*,
[illegible] 1856. J. H. G. JANSEN, *Voorzitter*.
[illegible]

HOUTVEILING.

DE Notaris A. V. D. PLAATS, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van S. TULP, aldaar, op Maandag den 22 December 1856, ten 9 ure voor den middag, bij de Gaz-fabriek, verkoopen: Twee ladingen **EIKEN WOUDBOOMEN** van onderscheidene lengte en zwaarte, eene partij **KROMHOUT, LEGGERS** en **DAMLEGGERS, 3 BEUKEN-** en een extra zware **IJPEN BOOM**, geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Wagenmakers, enz.

Op 3 maanden crediet.

VEILING van gezaagd Zeeuwsch IJPEREN HOUT, te Bolsward, op Donderdag den 18 December 1856, bestaande in: Posten en Planken, Wagentiksels, enz., van onderscheidene lengte, dikte en breedte, en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt; zeer geschikt voor Timmerlieden, Molen-, Wagen- en Kastmakers. De veiling zal plaats hebben 's morgens 10 uur, bij H. C. Hilarides, buiten de Blaauwpoort aldaar.

Verkooping te Bakhuizen en Warns.

MR. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, ten verzoeke van den Heer VERWER, te Makkum, Vrijdag 19 December 1856, namiddags 3 uur, ten huize van Otte de Jong te Warns, finaal verkoopen:

1. Eene groote HUIZING, met **Schuur, Stalling** en **Erf**, te Bakhuizen, in 2 gedeelten gebruikt; waarop slechts geboden is *f* 733.
2. Eene sterke HUIZINGE, bestaande in 2 Woningen met uitgestrekten **Tuin** aldaar; geboden *f* 501.
3. 0-18-30 gedeeltelijk GREID- en ten deele BOUWLAND aldaar, benevens eene ERFPACHT, groot *f* 9; bod *f* 622.
4. 40 roede GREIDLAND aldaar; geboden *f* 692.
5. 1-65-35 (4½ pond.) best GREIDLAND, op de Keij onder Hemelum; waarop geboden is *f* 1735.
6. 2-75-38 (7½ pond.) uitmuntend GREIDLAND aldaar; bod *f* 2500.
7. 2-96-50 (ruim 8 pond.) hoogst voortreffelijk GREIDLAND, te Warns; waarop geboden is *f* 6666.
8. 0-93-00 (ruim 2½ pond.) ver uitmuntend GREIDLAND aldaar; bod. *f* 2222.

De 6 eerste perceelen behooren Jasper Durks de Jong en Kinderen; de 2 laatste Sietze Cornelis de Jong, en zijn Petri en Mei 1857 te aanvaarden.

Bij geslotene briefjes te huur:

Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, op Surend aan de Trekvaart onder Parrega, groot 26-63-91 (73½ pond.) alle Greidlanden; thans bij den Heer Lambertus Jorritsma in gebruik; Petri en Mei 1857 te aanvaarden; de briefjes moeten vóór den 21 December 1856 zijn ingeleverd ten Kantore van den Heer VERWER, te Makkum, alwaar en des Donderdags in den *Hof van Holland* te Bolsward, zoo ook op de Zathe de Voorwaarden te vernemen zijn.

DE Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, op Vrijdag 19 December e. k., 's avonds 7 uur, in *de Wijnberg* te Sneek, provisioneel veilen:

Eene royale HEEREN-HUIZINGE, met uitgestrekten vruchtbaren **Tuin**, voorzien van diverse fijne Vruchtboomen en ruimen Koepel, staande en gelegen aan de Stadsgracht even buiten de voormalige Noorderpoort te Sneek, voorzien van 6 prompte Kamers, Keuken, Mangelhok, Linnen- en Turfzolders, Regenbak en verdere Gerijfelijkheden; door den Heer L. P. Ouwersloot bewoond; te aanvaarden 12 Mei 1857.

FINALE VERKOOP VAN LAND ONDER OFFINGAWIER.

DE Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, Zaturdag 20 December e. k., 's namiddags 2 uur, op het Nieuw Tolhuis onder Goënga, finaal verkoopen:

Negen bunder 18½ roede (25 pond.) zeer vruchtbaar BINNENLAND, gelegen in 3 stukken, bij elkander onder Offingawier; thans in huur bij Bote Klazes Jellema voor *f* 475 's jaars, vrij van alle lasten; te aanvaarden St. Petri 1858; breeder bij Billetten omschreven; te veilen in 3 perceelen; staande thans per 36¼ v. roede: perc. 1 op *f* 526, perc. 2 op *f* 404 en perc. 3 op *f* 500.

VERKOOP TE SNEEK.

DE Notarissen JORRITSMA en HAAGSMA, te Sneek, zullen door het ministerie van eerstgenoemde, publiek veilen:

Eene hechte, wel onderhoudene, ruime, goed ter stand staande KOOPMANS-HUIZINGE, waarin onheugelijke jaren Handel is gedreven, gelegen aan den Noordkant van het Kleinzand te Sneek, met **Erf** en wijdere toebehooren; thans bewoond door- en in huur bij W. T. Vlink en Brandsema. Te veilen in 2 perceelen, breeder bij Billetten te omschrijven. Aanvaarding 12 Mei 1857.

Wie gading maakt, kome Maandag 22 December a. s., 's avonds 7 uur, ten huize van IJ. de Jager, buiten het Hoogend te Sneek, ter provisionele toewijzing.

VERKOOP TE SNEEK.

DE Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal Woensdag 24 December e. k., 's avonds 7 uur, in het Logement *de Munster* aldaar, provisioneel veilen:

Eene hechte, prompte en nette WINKEL-HUIZINGE met ERF c. a., staande en gelegen aan de Pol te Sneek; bewoond door Tjerk Potma. Te aanvaarden 12 Mei 1857.

VERKOOPING VAN EENE HUIZINGE, ONDER KIMSWERD.

DE Notaris OOSTERHOFF, te Witmarsum, zal, op Woensdag den 24 December 1856, in na te noemen Huizinge, *provisioneel*, en op Woensdag den 31 December 1856, in de Herberg te Zurich, *finaal*, telkens des namiddags 3 ure, bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE, gekw. letter K, no. 17, met SCHUUR en STALLING, *tot vele affaires geschikt, en waarin thans met succes eene **Tapperij** wordt uitgeoefend*, staande aan den voet van den Zeedijk op Dijksterburen onder Kimswerd; thans bij Sijbren Kuiper als huurder bewoond en in gebruik; Kadaster gemeente Arum, sectie A, no. 584, met eene inhoudsgrootte van 16 roede 10 el; vrij te aanvaarden den 12 Mei 1857.

VERKOOPING.

OP Woensdag den 24 December 1856, 's namiddags ten 5 ure, in de Herberg van D. Kolk, te Sint Anna-Parochie, zullen finaal ter verkoop worden geveild:

Eenige WONINGEN in de Gebuurte Sint Anna-Parochie en aan den Ouden Bildtdijk onder Sint Anna- en Sint Jacobi-Parochie, aan de Kerk- en Armvoogdij van Sint Anna-Parochie behoorende; breeder bij Biljetten omschreven; den 12 Mei 1857 te aanvaarden.

PUBLIEKE VERKOOP TE FRANEKER

EENER AANGENAAM GELEGENE

NETTE BOERDERIJ, MET UITMUNTENDE WEIDLANDEN,

voorzien van beste Tigchelklei.

DE Notaris A. A. LAND, te Franeker, zal, op Maandag den 29 December e. k., des namiddags 3 uur, ten huize van J. de Jager, te Franeker, volgens plaatselijk gebruik, na bekomen regt. auth., provisioneel publiek verkoopen:

1. Eene uitmuntende, voor weinige jaren nieuw gebouwde, goed onderhoudene nette HUIZINGE, geq. U. B., no. 52, met **Stalling, Schuur, Tuingrond, Boomen** en **Plantagie**, zeer aangenaam staande en gelegen aan den Straatweg naar Harlingen, onder en nabij Franeker, groot 28 r. 70 el.
2. 1 b. 69 r. 4 el veruitmuntend GREIDLAND, gelegen onder Franeker, Kad. gem. Franeker, sectie B, no. 163.
3. 1 b. 81 r. 80 el DITO, aan het Philosoofsche Pad aldaar, Kad. gem. Franeker, sectie B, no. 37.
4. 94 r. DITO aldaar, Kad. gem. Franeker, sectie B, no. 25.
5. 76 r. 70 el DITO aldaar, Kad. gem. Franeker, sectie B, no. 26, zijnde $3\frac{1}{10}$ bunder daarvan ruim voorzien van de beste Tigchelklei, terwijl het geheel zeer geschikt is voor inrigting tot Zomer-Buitenverblijf, Stal[illegible] en Heeren-Boerderij.

Bij den eigenaar J. Th. Brouwer in gebruik; te aanvaarden St. Petri en Mei 1857.

HOUTVERKOOPINGEN.

DE Notaris BEEKHUIS, te Buitenpost, is voornemens de [illegible] VERKOOPINGEN te doen plaats hebben:

Te *Optwijzel*, op Zaturdag den [illegible]

Te *Surhuizum*, op Donderdag den [illegible]

[illegible]

De Notaris G. ZANDSTRA, te Balk, zal, ten verzoeke van den Heer R. H. BRANDENBURG, Griffier te Lemmer, op Woensdag den 17 December 1856, des avonds 7 uur, ten huize van den Kastelein Tjalke Wassenaar, te Balk, tegen uitloving van strijk- en verhooggeld, provisioneel veilen:

Eene ruime WINKEL-HUIZINGE met 2 **Bleeken** en een **Tuin** met Vruchtboomen, staande en gelegen in de Dubbelstraat te Balk, geq. no. 165, benevens zich de daarachter bevindende afzonderlijke WOONKAMER en SCHUUR, no. 165*b*. met **Bleek**, en de **Steeg** ten Zuiden, alles bekend ten Kadaster sectie A, nos. 111, 112 en 113, ter grootte van 7 roede 97 el; bij den mede-eigenaar Haitje Jans Visser en anderen in gebruik, en zulks in 2 perceelen; den 12 Mei 1857 te aanvaarden.

ZATHE en LANDEN, (64 pondm.)

op Klazinga te Oosterwolde.

De Notaris TADEMA, te Oosterwolde, zal, op aanst. Zaturdag 20 Dec., 's nam. 2 uur, in de Posthoorn, bij Schade, aldaar, bij eindelijke toewijzing verkoopen:

Eene hechte HUIZINGE en SCHUUR, in 1848 nieuw gesticht, met aan- en omgelegen vruchtbaar **Bouw-**, **Weid-** en **Hooiland**, groot 13 bunder, op Klazinga te Oosterwolde, en een stuk **Hooiland** te Langedijke, groot ongeveer twintig bunders; bij Jan Abelis Bergsma in eigen gebruik; en op de gewone tijden in 1857 te aanvaarden; verdeeld in 12 perceelen; waarvoor te zamen geboden is de geringe prijs van *f* 5371.

Ten overstaan van Mr. C. DE RANITZ, Notaris te Groningen, zal, op Dingsdag den 30 December 1856, des avonds te 7 uur, ten huize van Mejufvr. de Wed. Bontekoe, in de Unie, aan de Groote Markt te Groningen, publiek te koop worden aangeboden:

Een zeer neringrijk TIGCHELWERK, genaamd *Werklust*, met de daarbij behoorende **Brandmeester-** en **Knechtenwoningen** en verdere **Gebouwen**, benevens eene HEEREN-BEHUIZING, met **Wagenhuis**, **Stalling** en fraai aangelegden **Tuin**; voorts eene BOEREN-BEHUIZING met de daarbij behoorende LANDERIJEN, te zamen groot p. m. 29 bunders, alles vrij en eigen, staande en gelegen onmiddelijk aan het Aduarderdiep, bij de Steentil; toebehoorende aan Mejufvr. de Wed. A. Kamerlingh, Hz.

Om te aanvaarden: de Landerijen op den 12 Maart, en het overige op den 1 Mei 1857, en te bezien van af Donderdag den 18 tot en met Maandag den 29 dezer. Zullende de Conditien van verkoop in tijds op de gewone plaatsen ter lezing liggen. Mr. C. DE RANITZ, *Notaris*.

Hooger Smilde-Dieverveld.

Door het ministerie van den Ondergeteekende, Notaris te Assen, zal, op Vrijdag den 9 Januarij 1857, des voormiddags ten 10 ure, te *Smilde*, bij Aaltje Luxwolda, in de Nieuwe Veenhoop, publiek te koop worden gepresenteerd:

Eene **BOERENPLAATS**, bestaande uit ruime BOEREN-BEHUIZINGE, welke gevoegelijk tot **Heeren-Huis** voor zomer- en winterverblijf kan worden ingerigt, met annexe zeer groote SCHUUR, benevens **20** bunders **Bouw-**, **Weide-** en **Hooiland**, en nog ruim 20 bunders **Veldgrond**, staande en gelegen aan de Hoofdvaart en Straatweg te *Hooger Smilde*, en zich achter uitstrekkende tot de gemeente *Diever*; voorts daaraan belendende en achtergelegene omtrent 300 bunders **Veldgrond**, zijnde het zoogenaamde *Hooger Smilde-Dieverveld*, gelegen in de gemeente *Diever*, alles provincie *Drenthe*, om te worden geveild in perceelen en massa's; het Boeren-Huis te aanvaarden op Mei 1857, de Gronden dadelijk na den toeslag.

Ter inzage van gadingmakenden zijn Kaarten nedergelegd te *Hooger Smilde*, in het te verkoopen Boeren-Huis; te *Smilde*, in de Nieuwe Veenhoop, en te *Assen*, bij Roelof Kuipers en bij den Notaris, bij wien nadere informatien zijn te bekomen.

Assen, den 11 December 1856. Notaris H. H. VAN LIER.

J. DAMEN, Deurwaarder te Harlingen, zal aldaar, in de Herberg de Kanonier bij M. Schaafsma, op Maandag den 22 December e. k., 's voormiddags 10 uren, publiek verkoopen: Eene welbetimmerde en goed onderhouden WAFELKRAAM, lang 6,512 el (22 voet) en breed 3,848 el (13 voet), met de daarbij behoorende **Goederen**, als: Eene koperen Vierpit-Lamp, 2 koperen Schoorsteenlampen, Vuurbak met 3 ijzeren Platen, 4 Wafelijzers, groote Spiegel, Schoorsteenstuk, geschilderde Kast, 4 Bankjes, Trap, Ladder, Droogrek, Kisten en verdere toebehooren, — staande ter bezigtiging achter den Timmerwinkel van J. Sluik, op de Zoutsloot aldaar; alsmede 3 stuks **opene** DISSCHEN.

Zijnde de Kraam intusschen **uit de hand te koop.** Te bevragen bij genoemde M. SCHAAFSMA.

LET WEL.

Woensdag 17 December, 's middags twaalf uur, in de *Korenbeurs* te Harlingen, **publieke verkoop** van circa 12 last door zeewater beschadigde PETERSBURGER ROGGE, liggende op het Franeker-End aldaar, en 's ochtends voor den verkoop voor een ieder te bezigtigen.

PUBLIEKE VERKOOP, waarvan de voorloopige toewijzing op Woensdag den 24 December 1856, bij de Kastelein Spannenburg op Tjerkgaast, en de eindelijke toewijzing op Woensdag den 7 Januarij 1857, bij den Kastelein Klaas Aetsma, op Follegabrug, telkens 's morgens om 11 ure, van eene zeer uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN**, met zeer schoone en fraai gelegene HUIZINGE, SCHUUR, groote fijne **Boomgaard**, te zamen groot 56 bunders of 153 pondematen, gelegen te St. Nicolaasga; in gebruik bij Kornelis Pieters Witteveen, op 12 Mei 1857 te aanvaarden; en een fraai uitmuntend wel betimmerde HEEREN-HUIZINGE, waarin: zeven ruime Kamers, Keuken, groote Kelder, annex **Paarden-** en **Koeijestalling**, Berging voor Rijtuigen, nette **Heestertuin**, en 2 bunder 57 roede 20 el of 7 pondematen best WEIDLAND, bewoond door den eigenaar; aan dit verbonden een net HUIS met 5 Vertrekken, Keuken, Kelder, **Tuin**, etc.; bewoond door den Rijks-Ontvanger van Berg, zeer schoon gelegen aan den Straatweg te Lemmer; te aanvaarden op 12 Mei 1858; bovengenoemd toebehoorende aan Ferdinandus Visser, Geneeskundige etc. aan de Lemmer. — Van deze perceelen zijn Boekjes te bekomen: Te *Leeuwarden* bij Schaap, Hoeksterpoort; de Koe, Vrouwenpoort; de Wed. Rienk Post, Wirdumerpoort; te *Bolsward* bij Wiebes, in de Wijnberg; Hiemstra en bij Mulder, in 't Hof van Holland; te *Workum* bij Ketelaar, aan de Sluis; te *Sneek* bij de Wed. Peeters, in de Wijnberg; de Boer, Noorderpoort; de Ruiter, Oosterpoort; Zevensma, Hoogend; te *Balk*, bij Dooper; te *Sloten*, bij U. de Jong; in *de Hommerts*, bij Velke . . . ; *Tjerkgaast*, bij Spannenburg, en bij den eigenaar.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor den tijd van vijf jaren:

Een stuk uitnemend GREIDLAND, gelegen bij de Gosse Palen, *de Dolte Twaalve* genaamd, groot 5 bunder 3 roede, bekend ten Kadaster gemeente Oppenhuizen, sectie A, no. 171; thans bij Auke Tædes Jongbloed in gebruik.

De briefjes in te leveren vóór of op den 2 Januarij 1857, ten huize van Mr. M. BAKKER, op het Kleinzand te Sneek; de Conditien liggen ter lezing bij UILTJE EKEMA, aldaar.

TE HUUR VOOR 5 OF 7 JAREN, OF TE KOOP:

Eene HUIZING met twee Vertrekken, en **Timmerwinkel** te Midlum, waarin sedert eene reeks van jaren de affaire met goed gevolg is uitgeoefend; thans in huur en gebruik bij P. J. Bruinsma, mr. Timmerman; op 12 Mei 1857 te aanvaarden. — Te bevragen bij de Wed. J. KROON, te Midlum.

Uit de hand te koop:

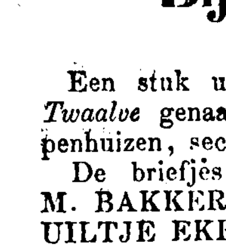

Het snelzeilende Nederlandsche **KOFSCHIP** *DE VIJF GEZUSTERS*, lang 21,53 el, wijd 3.96 el en hol 2,16 el, en geijkt op 82 tonnen, of 55 roggelasten, met **compleeten Inventaris**, thans liggende in de Zuiderhaven te Harlingen. Informatien te bekomen bij de Heeren P. KOUMANS SMEDING, te Leeuwarden, en I. & S. WIARDA, te Harlingen.

Die iets te vorderen heeft

van wijlen den Heer H. C. SCHETSBERG, in leven Boekhandelaar te Leeuwarden, wordt verzocht daarvan vóór of op den 20 December 1856 opgaaf te doen aan R. BLOEMBERGEN SANTEE, aldaar.

BAL ROBES.

Ontvangen in het Magazijn van den Ondergeteekende BAL ROBES, SORTIS DE BAL, COIFFURES, enz.

A. VAN ASSEN, *bij de Korenbeurs te Leeuwarden.*

Dépôt van Buitenlandsch Meel.

Bij den Ondergeteekende is een **Dépôt** gevestigd van best zuiver BUITENLANDSCH TARWE-MEEL, in 4 verschillende soorten.

Leeuwarden. J. E. KUIPERS, *St. Jacobstraat.*

TOREN-UURWERKEN.

Tot het **maken** van NIEUWE TOREN-UURWERKEN en het **repareren** van OUDE beveelt de Ondergeteekende zich minzaam aan.

W. LUBACH, te *Joure.*

ATTENTIE S. V. P.

De Arr. Deurwaarder H. DE KOK, te Buitenpost, recommandeert zich tot het doen van **HUUROPZEGGINGEN** etc.

ZWAKKE MAGEN die geene substantiële kost verdragen kunnen en hunne krachten herwinnen willen, moeten DU BARRY'S REVALENTA gebruiken.

Dit is de raad dien inlandsche en vreemde geneesheeren hunne patienten geven en wij zijn de Echo daarvan voor het Publiek.

De REVALENTA is een ligt verteerbaar eten dat zeer veel voedingstof bezit, zelfs meer dan vleesch. Zij is te verkrijgen in onderstaande Dépôts voor 87½ Ct. *f* 2, *f* 3½, *f* 8 en *f* 16; de groote Bussen zijn het voordeeligst en een soepbord vol uit eene 16 guldens Bus, kost naauwlijks 7 Centen. Met stroop gegeten is het een zeer smakelijke en goedkoope kost en bekomt iedereen wel. Voor kleine kinderen is niets beter dan Revalenta-Pap.

De gunst, waarin DU BARRY'S REVALENTA zich verheugt, heeft velen uitgelokt onder verschillende benamingen allerhande meelsoorten in den handel te brengen, waarbij Linzenmeel en afval van Stijfselfabrieken eene eerste rol spelen. Wij moeten daarvoor waarschuwen, dat wij herhaaldelijk berigten ontvangen hebben van nadeelige gevolgen, die het gebruik daarvan na zich sleepte.

Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, D. de Jong; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. H. van Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

CIBARIA SALUBERRIMA,

in plaats van REVALENTA ARABICA.

De dag van 14 December 1856 ontsluit den derden jaarkring voor de **Cibaria**, die van het eerste oogenblik van haar ontstaan tot op heden, nog nimmer gefaald heeft te voldoen aan hetgeen met grond van haar kon verwacht worden. Had zij gedurende het eerste jaar van haar aanzijn, reeds Kinderen gevoed, zwakken versterkt, aanstaande Moeders geholpen, zieken gezond gemaakt, stervenden verkwikt en der Maatschappij duizenden diensten bewezen, door haar versterkend en opgeruimd makend vermogen: zij heeft in dit tweede jaar niet minder getoond te zijn, de weldoenster van het menschelijk geslacht. Naarmate haar gebruik vermeerderde, naar die mate vond zij ruimer veld om haren weldadigen invloed te doen gevoelen. Overal waar zij toegang verkreeg, werd weldra hare heilzame werking ondervonden; en mogt zij soms eens eenen harden en onvruchtbaren grond voor haren wasdom aantreffen, het weeldrige uitslaan harer wortels, wist zich spoedig steunsels te bereiden, om bij verderen wasdom elke krijt- of leilaag te verwijderen; en die onvruchtbare grond werd alzoo door haar herschapen, in de vruchtbaarste aarde; terwijl hare hartverkwikkende vruchten, de gezegendste uitkomsten opleverden. De onstuimige golven van den Oceaan zelfs, waren niet in staat hare uitbreiding te verhinderen; en de Heeren VAN HAREN NOMAN & KOLFF, te Batavia, belastten zich in dit tweede jaar, om in Nederlandsch Indie de **Cibaria** te doen worden, wat zij reeds in het Moederland is, het beste voedsel voor jonge Kinderen en zwakke menschen; om niet te spreken van de verzachting en verwijdering der zeeziekte, die zij aan vele passagiers heeft toegebragt, dank zij de zorgvuldigheid van eenige scheepsbevelhebbers, die de **Cibaria** hiertoe gebruiken. — Niet minder dan vroeger, wordt de **Cibaria** aan ieder weldenkende moeder en ieder welmeenenden arts, ziekenverzorger of scheepskapitein aanbevolen. Niemand hunner zal zij onbevredigd laten, getuigen de menigvuldige bewijzen, die dit staven. — Niet door een kwakzalverachtig attesten-vertoon, niet door hersenschimmige geneesheeren die dan eens practiserend en dan weder zulks niet zijn, niet door prentverbeeldingen van slaven, die soms uit medelijden? in Arabieren met lastdragende kameelen worden herschapen of door afbeelding van een geheel magazijn zelfs, zoo als een en ander geschiedt door het Amsterdamsche Verkoophuis, om bij telkens afwisselende groote woorden, ieder te winnen voor de Revalenta van du Barrij! neen, door gezegende uitkomsten zal de **Cibaria** immer het Boerhaviaansche spreekwoord tot waarheid maken: *het eenvoudige is het zegel van het ware.*

Zij wordt afgeleverd in blikken Bussen, inhoudende 12½, 25 en 50 Ned. looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1.50; de prima voor 75 Cts., *f* 1.40, *f* 2.50: te Harlingen, bij den Heer H. de Windt; Leeuwarden, J. van IJssel; Sneek, A. Cuipers; verder in de bekende Dépôts en aan het Magazijn te 's Gravenhage bij den Fabriekant J. A. van Wijk.

Tien SCHEEPS-TIMMERKNECHTEN kunnen dadelijk vast werk bekomen, bij D. en L. ALTA, te Harlingen.

Op 12 Mei 1857 worden tegen goed loon gevraagd, twee ongehuwde HOUTZAAGMOLENAARS-MIDDENKNECHTEN, in alle opzigten hun werk grondig verstaande. Gegadigden vervoegen zich in persoon of mer franco brieven bij S. BEITSCHAT Sz. te Harlingen.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk geplaatst worden bij H. E. KUIPERS, Mr. Bakker, te Beetsterzwaag.

Door den Boekhandelaar H. KUIPERS, te Leeuwarden, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

SCHETSEN

uit het gebied der

NATUUR- EN AARDRIJKSKUNDE.

TWEEDE STUK *f* **0.30:**

INHOUD: Beweging en Evenwigt, van Dr. Ule. — Eene wandeling op het gebied der Scheikunde, van Kirchmann. — Lissabon, van G. van Heeringen. — Twee gewassen, van Fr. Körner. — Een vlugtige blik op Dauphiné.

Van het eerste Stuk zijn nog Exemplaren voorhanden à *f* 0.50. Het derde Nummer is ter perse, en zal slechts 30 Cents kosten.

*** Kindergeschriften

VAN

C. E. VAN KOETSVELD.

I. DE PORTEFEUILLE VAN GROOTVADER SPRANKHOF, met 4 staalgravuren.
II. TIENTAL KINDERPREKEN *uit het Nieuwe Testament*, met vignet in staal.

Vroeger verschenen:

III. VERSPREIDE KINDERVERHALEN, met 4 staalgravuren.
IV. TIENTAL KINDERPREKEN *uit het Oude Testament*, met vignet in staal.

Deze werkjes zijn uit- en inwendig met zorg uitgevoerd en in stevige bandjes gebonden. De prijs van ieder is *f* **1.50.**

Bevoegde beoordeelaars in Tijdschriften en niet het minst de kinderen zelve, gewagen met hoogen lof van deze werkjes, die in alle voorname Boekwinkels te bekomen of te ontbieden zijn.

De Uitgever, S. E. VAN NOOTEN.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE WED. KOUMANS SMEDING.

's GRAVENHAGE, 13 December.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

In de zitting van woensdag is ingekomen een wets-ontwerp tot voorloopige vaststelling der begrooting van hoofdstuk V (*binnenlandsche zaken*) voor 1857.

In de zitting van donderdag zijn de beraadslagingen over hoofdstuk XI (*kolonien*) voortgezet. Over sommige aangelegenheden Nederl. Indie betreffende, bijv. de met Japan gesloten overeenkomst, de daarstelling eener stoomvaart tusschen Nederland en Java, de tarieven waarnaar de in- en uitgaande regten geheven worden, de regeling van het uitgeven van woeste gronden, de regeling der indische pensioenen, der cultures, bijzonder die der klapperboomen, het stelsel der contracten in het algemeen en van de suiker-contracten in het bijzonder, de landverhuring in de Vorstenlanden, de opleiding van ambtenaren voor de burgerlijke dienst aldaar enz., zijn achtereenvolgens eenige beschouwingen voorgedragen.

In de zitting van gisteren is ingekomen eene nota van wijziging op het wetsontwerp tot voorloopige vaststelling van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1857 (*binnenlandsche zaken*), ten einde te voorzien in de uitgaven voor de tijdelijke instandhouding van de koloniale instellingen van de Maatschappij van Weldadigheid.

Uit de door den minister van finantien bij het ontwerp gevoegde memorie blijkt, dat de in November 1855 ingestelde staats-commissie heeft begrepen, dat het wenschelijk zoude zijn om de gewone kolonien van de gestichten voor wezen en bedelaars af te scheiden en de laatstgenoemde in vrij en onbezwaard beheer van den Staat over te nemen. Zij heeft op dien grond voorstellen aan het bestuur der Maatschappij gedaan, die in den aanvang niet aannemelijk zijn bevonden, als onvereenigbaar, ook uit een financieel oogpunt, met het bestaan der instelling, doch nader hebben geleid tot de verklaring van dit bestuur, dat het geenszins onvoorwaardelijk tegen eene afscheiding gestemd was, maar dat de besproken voorwaarden geene toereikende middelen opleverden om het voortdurend bestaan der Maatschappij, na de afscheiding, te verzekeren.

Met voorkennis der Regering is daarop verder van gedachten gewisseld over de voorwaarden, op welke de scheiding zoude kunnen plaats hebben, en zouden deze voorwaarden hebben bestaan in eene conversie van eene waarde van *f* 3,652,000 4 pct. schuld ten laste der Maatschappij, waaronder *f* 814,000 onder den waarborg van Z. K. H. den voorzitter derzelve, tegen 75 pct. in 3pct. nationale schuld; waartegen de Staat in onbezwaarden eigendom en vrij gebruik zou erlangen de gestichten van Veenhuizen en Ommerschans, met de daarin voorhanden roerende goederen, geschat op eene waarde van *f* 1,767,659, en de Maatschappij zoude behouden de gewone kolonien, met de loopende schulden, begroot op *f* 600,000.

Dit voorstel is van de zijde der Maatschappij niet aangenomen, en het bestuur van dezelve heeft de Regering kennis gegeven, dat het, in de op den 6 December gehouden vergadering, „in overweging nemende, dat bij volstrekte ontstentenis van middelen om de zaken der Maatschappij zelfs voor het oogenblik gaande te houden, er geene mogelijkheid bestaat om met de staats-commissie de onderhandelingen voort te zetten over de voorwaarden eener scheiding, in welke, bij eenige wijziging, zoo veel aannemelijks was voorgekomen, het besluit had moeten nemen om, met verwijziging naar art. 42 van het contract van 1843 met de Regering, zijne betrekking neder te leggen."

De gecommitteerde der Regering heeft, dien ten gevolge, en uit kracht van dit art. het beheer opgevat en de commissie van toezigt opgeroepen, en deze heeft zich niet bevoegd geacht om in de vervanging van het afgetreden bestuur te voorzien.

De Regering verklaart, dat tot haar innig leedwezen een der gevallen is ontstaan, waarbij de Maatschappij, naar luid van art. 51 van het contract, gerekend wordt niet aan hare verpligtingen te voldoen, en rekent zich gedrongen om, ten einde belangrijke ongelegenheden te verhoeden, in het beheer te voorzien. Daartoe zal, naar de vermoedelijke raming, tot den laatsten Junij een bedrag van *f* 181,739 worden gevorderd. Zij zal tevens en onverwijld de maatregelen moeten beramen om de regten van den Staat als den voornaamsten schuldeischer der Maatschappij, te handhaven en te doen gelden, en zij vermeent, dat ook andere schuldeischers op gelijke wijze zullen handelen; dat te verwachten is, dat de Maatschappij bij regterlijk vonnis zal worden verklaard in staat van kennelijk onvermogen, en in dat geval een of meer curators zullen worden benoemd; dat er eenige tijd zal verloopen, alvorens men, het zij door middelen van regten, het zij door minnelijke schikking, tot eene eindliquidatie zal kunnen komen, en dat intusschen de middelen volstrekt niet toereikend zijn ter tijdelijke instandhouding der zaak, en om de kolonisten te verzorgen en hun werk te verschaffen.

De beraadslagingen over hoofdstuk XI (*kolonien*) zijn vervolgens voortgezet. De heeren van Hoëvell, van Nispen van Sevenaer, Baud, Rochusen, Hoffman en Stolte hebben daarbij het woord gevoerd en ter sprake gebragt sommige der in de vorige zitting reeds behandelde onderwerpen betreffende Nederlandsch Oost-Indie, in het bijzonder de regeling der suiker-contracten. In den loop der overweging deed de heer Baud het volgende voorstel: „De Kamer, zich voorbehoudende om over het punt der suiker-contracten nader te beraadslagen, verklaart de discussie over dat onderwerp thans gesloten.

Na eene woordenwisseling tusschen de heeren van Nispen van Sevenaer, Stolte, van Rappard en den minister van kolonien, werd dat voorstel met 58 tegen 5 stemmen aangenomen.

De beraadslagingen over de aangelegenheden van Nederlandsch Oost-Indie zijn, toen hervat en gesloten.

In de zitting van heden zijn de beraadslagingen over hoofdstuk XI (*kolonien*), en nu wel over de aangelegenheden van West-Indien, voortgezet en gesloten, en is het hoofdstuk met 50 tegen 12 stemmen aangenomen.

Daarna was aan de orde hoofdstuk XII (*onvoorziene uitgaven*), waarover bij de stemming de stemmen staakten, hebbende zich 32 leden *voor* en 32 *tegen* verklaard, zoodat daarover maandag moet worden overgestemd. (Ziede *telegr. berigten.*)

Vervolgens zijn de beraadslagingen geopend over hoofdstuk IXA (*nationale schuld*), die maandag zullen worden voortgezet.

LEEUWARDEN, 15 December.

GEMEENTE-RAAD VAN LEEUWARDEN.

In de donderdag jl. alhier gehouden openbare vergadering van den Gemeenteraad, zijn, behalve de in ons vorig nommer medegedeelde, navolgende punten in behandeling genomen:

1. Rapport over de begrooting van de Stads Armenkamer, dienst 1857. De door de commissie bij haar rapport overgelegde nota van bedenkingen vastgesteld en den verderen inhoud der conclusie aangenomen. — Uitvoering vóór de resumtie.
2. Idem der Nederl. Israëlitische Gemeente alhier. — De conclusie van de commissie, met zekere toevoeging, aangenomen.
3. Adres van H. J. Sporre, ter bekoming alsnog van een wachtgeld van *f* 350, in de plaats van *f* 250. — Afwijzend op beschikt.
4. Adres van B. Dijkstra, eervol ontslagen als 1ste ondermeester, ter bekoming eener gratificatie. — Besloten aan den adressant toe te kennen eene gratificatie *in eens* van *f* 200, uit te keeren in termijnen.
5. Ontwerp-reglement op het bestuur van het Stads Ziekenhuis alhier. — Het reglement in zijn geheel, met eenige amendementen, aangenomen.
6. Ontwerp-besluit tot vaststelling, volgens daarbij gevoegden staat, van het maximum van den onderstand, die gedurende 1857 kan worden verstrekt aan de armen, wier aanvraag, krachtens art. 22 der wet tot regeling van het armbestuur, is ingewilligd, enz. — Vastgesteld.
7. Adres van R. J. Niemendal, om een gedeelte van den Harlinger trekweg met rijtuig te mogen passeren. — Gerenvoijeerd aan burgemeester en wethouders, die, na zekere bekomen nadere inlichtingen, hun vroeger voorstel tot inwilliging van dit verzoek, hebben teruggenomen.
8. Reglementen en tarieven op de beurtveren tusschen Wolvega, Oldeboorn en Akkrum en Leeuwarden. — Thans finaal goedgekeurd door de betrokken besturen en aan Ged. Staten ter goedkeuring toe te zenden.
9. Onderscheidene mededeelingen voor notificatie aangenomen.
10. Adres van J. B. Terguin, aftredend agent van policie alhier, ter bekoming van een jaarlijksch pensioen, met gunstig advies van den commissaris van policie. — Een voorstel van den burgemeester, om aan den adressant een jaarlijksch pensioen van *f* 400 te verleenen, gehouden in advies tot eene volgende vergadering.

Het door de deswege benoemde commissie in deze vergadering aangeboden con-

cept-besluit, tot heffing eener plaatselijke directe belasting in deze Gemeente, volgens door den Raad aangegeven grondslagen, is van den volgenden inhoud:

Art. 1. Er wordt ten behoeve van de gemeente Leeuwarden, aan te vangen met het jaar 1857, jaarlijks eene directe belasting geheven, onder den naam van Hoofdelijken Omslag.

Art. 2. De belasting wordt geheven van alle meerderjarige inwoners, mannen en vrouwen, gehuwden en ongehuwden, die eigene inkomsten hebben.

Wanneer evenwel minderjarigen afzonderlijk wonen en eene eigene huishouding hebben, wordt ook van deze de belasting geheven, doch zullen, indien meerdere zamen wonen, allen in éénen aanslag worden begrepen.

Voor inwoners worden gehouden allen, wier verblijf gedurende ten minste driemaanden in de Gemeente is gevestigd, gedeelten van maanden voor geheele gehouden.

Art. 3. Als grondslagen, waarnaar de belasting wordt geheven, worden aangenomen:

a. de inkomsten, welke door de belastingschuldigen, over het jaar waarin de belasting wordt geheven, vermoedelijk zullen worden genoten;

en, voor zooverre hiervan geene of onvoldoende opgave wordt gedaan, of bij burgemeester en wethouders geene genoegzame kennis bestaat;

b. de bekende inkomsten, in verband met de personeele huurwaarde der woningen en den uiterlijken staat van de belastingschuldigen.

In beide gevallen met inachtneming van der belastingschuldigen getal kinderen, geen eigen inkomen hebbende.

Art. 4. Door inkomsten worden verstaan, en vallen alzoo onder het bereik der belasting alle vruchten van goederen, bezoldigingen, winsten van handel, nijverheid en arbeid, of andere daarmede gelijkstaande voordeelen, van welken aard ook.

Art. 5. Tot die inkomsten worden gerekend te behooren:

a. alle dag- en huurloonen, hetzij in geld, of op eene andere wijze genoten;

b. de pensioenen, wachtgelden, prebenden, lijf- en andere renten, tontines, uitkeeringen uit weduwenfondsen, wegens levensverzekeringen, proef-contracten of andere dergelijke overeenkomsten;

c. de renten en uitdeelingen op aandeelen in vennootschappen, reederijen of andere maatschappijen;

d. de renten van inlandsche en vreemde fondsen, en van hijpotheken op plantagien of dergelijke in nederlandsche of vreemde kolonien;

e. de interessen van uitgezette kapitalen en van effecten;

f. alle periodieke uitkeeringen, hetzij van ouders, hetzij van anderen, zelfs onder den titel van gift genoten;

g. de huur, en alle verdere voordeelen van verhuurde of verpachte goederen;

h. de winsten, baten en voordeelen van onroerende goederen bij den belastingschuldige, anders dan tot uitoefening van een beroep, bedrijf, nering of hantering, in eigen gebruik;

i. de huur, welke van woonhuizen, tuinen, buitenplaatsen en andere vastigheden, bij den belastingschuldige in eigen gebruik, zoude kunnen worden genoten, wanneer deze aan anderen waren verhuurd;

k. de bezoldigingen en voordeelen van ambten, bedieningen en commissien, van welken aard ook, verbonden;

l. de zuivere winsten, voortvloeijende uit beroepen, bedrijven, neringen, hanteringen of arbeid, geene uitgezonderd.

Art. 6. Van de vorenstaande van *a* tot en met *k* genoemde inkomsten worden afgetrokken de uitgaven, welke ter verkrijging dier inkomsten noodzakelijk zijn, of aan die verkrijging onmiddelijk zijn verknocht, waartoe behooren:

a. de jaarlijksche of periodieke lasten, waarmede de onroerende goederen zijn bezwaard, daaronder begrepen de grondbelasting met de daarvan geheven opcenten

b. de op die goederen gevestigde renten en uitkeeringen;

c. de kosten van onderhoud van verhuurde of verpachte goederen, voor zooverre ten laste van de verhuurders komende;

d. de interessen van opgenomen kapitalen;

e. de uitkeeringen aan personen, die niet tot het gezin van den belastingschuldige behooren, kosten van opvoeding en onderwijs daaronder niet begrepen.

Art. 7. Wanneer de belastingschuldige met de verzorging is belast van meer dan drie kinderen, beneden de 20 jaar oud, en geen eigen inkomen van meer dan *f* 300 hebbende, zal hem voor ieder zoodanig kind daarboven eene korting op het bedrag van zijnen aanslag worden verleend van vijf procent.

Art. 8. Naar aanleiding van hetgeen in de artikelen 3 tot en met 6 hiervoren is vervat, rangschikt zich, behoudens nadere beoordeeling door het gemeentebestuur, ieder belastingschuldige, of wordt hij, bij gebreke dies, door burgemeester en wethouders, behoudens regt van reclame, gerangschikt in eene der navolgende klassen, te weten:

1e	klasse	van	boven *f*	300	tot *f*	600	inkomen.
2e	„	„	„ -	600	„ -	1000	„
3e	„	„	„ -	1000	„ -	1500	„
4e	„	„	„ -	1500	„ -	2000	„
5e	„	„	„ -	2000	„ -	3000	„
6e	„	„	„ -	3000	„ -	4000	„
7e	„	„	„ -	4000	„ -	5000	„
8e	„	„	„ -	5000	„ -	6000	„
9e	„	„	„ -	6000	„ -	7000	„
10e	„	„	„ -	7000	„ -	8000	„
11e	„	„	„ -	8000	„ -	10,000	„
12e	„	„	„ -	10,000	„ -	12,000	„
13e	„	„	„ -	12,000	„ -	15,000	„
14e	„	„	„ -	15,000	„ -	20,000	„
15e	„	„	„ -	20,000	„ -	25,000	„
16e	„	„	„ -	25,000	„ -	30,000	„
17e	„	„	„ -	30,000	„ -	35,000	„
18e	„	„	„ -	35,000	„ -	40,000	„
19e	„	„	„ -	40,000	„ -	45,000	„
20e	„	„	„ -	45,000	„ -	50,000	„
21e	„	„	„ -	50,000	„ -	60,000	„
22e	„	„	„ -	60,000	„ -	70,000	„
23e	„	„	„ -	70,000	„ -	80,000	„
24e	„	„	„ -	80,000	„ -	90.000	„
25e	„	„	„ -	90,000	„ -	100,000	„
						en daarboven.	

Art. 9. De aanslag geschiedt naar het middencijfer van de klasse, waarin de belastingschuldige zich heeft of wordt gerangschikt, onder aftrek van *f* 300.

Bij eigen aangifte staat het den belastingschuldige evenwel vrij het juiste cijfer aan te wijzen, waarop hij in de door hem aangegevene klasse vermeent te moeten staan, des tot geene gebrokene sommen beneden de *f* 100 afdalende.

Ook in dit geval vindt de bovengemelde aftrek van *f* 300 plaats.

Inwoners, wier inkomsten geblijken of kunnen geacht worden, beneden het minimum der eerste klasse te zijn, worden niet aangeslagen.

Art. 10. De gevorderde hoofdsom der belasting wordt in gelijke rede procentsgewijze omgeslagen over het gezamenlijk bedrag van het belastbaar inkomen der belastingschuldigen.

Art. 11. Zij, die in den loop van een dienstjaar belastingschuldig worden, of, ophouden dit te zijn, worden naar tijdsgelang aangeslagen of ontheven, overeenkomstig art. 245 der wet van 29 Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85).

Art. 12. De aanslagen van hen, die in den loop van een dienstjaar overlijden, zijn, te rekenen van af dat overlijden, door hunne erfgenamen, binnen de Gemeente verblijf houdende, ieder voor zijn aandeel in de nalatenschap verschuldigd, onverschillig of deze erfgenamen meerder- of minderjarig zijn.

Van het vooruitbetaalde, wordt aan erfgenamen, die elders hun verblijf hebben, op aanvraag teruggave verleend.

Art. 13. De belasting wordt geheven tot zoodanig bedrag, als de Raad, naar gelang der behoeften, onder nadere goedkeuring van Gedeputeerde Staten, zal vaststellen, doch hoogstens tot een bedrag van *f* 65,000.

Dit bedrag zal niet mogen worden overschreden, dan alleen voor zoodanige personen, die na het opmaken van het primitief kohier, in den loop van het dienstjaar belastingschuldig worden, en naar den maatstaf van het primitief kohier, op suppletoire kohieren worden gebragt voor zoo vele maanden als er, te rekenen van af het tijdstip waarop de belastbaarheid ontstaat, nog van het dienstjaar moeten verloopen.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE WED. KOUMANS SMEDING.